

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

ЗА П О В Е Д

№ РД09 - ..... 2021 г.

На основание чл. 36, ал. 2 от Закона за професионалното образование и обучение, във връзка с чл. 2, ал. 1 и 2 от Наредба № 1 от 19.02.2020 г. за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация, при спазване изискванията на чл. 66, ал. 1 и 2 от Административнопроцесуалния кодекс

У Т В Ъ Р Ж Д А В А М

Национална изпитна програма за провеждане на държавен изпит за придобиване на трета степен на професионална квалификация за специалност код **8401101** „Спедиция, транспортна и складова логистика“ от професия код **840110** „Спедитор - логистик“ от професионално направление код **840** „Транспортни услуги“ съгласно приложението.

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

НАЦИОНАЛНА ИЗПИТНА ПРОГРАМА
ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА
ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ
НА ТРЕТА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

	Код по СПОО	Наименование
Професионално направление	840	Транспортни услуги
Професия	840110	Спедитор - логистик
Специалност	8401101	Спедиция, транспортна и складова логистика

Утвърдена със Заповед № РД 09 - _____ 2021 г.

София, 2021 г.

I. ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ И ЦЕЛ НА ИЗПИТНАТА ПРОГРАМА

Националната изпитна програма е предназначена за провеждане на държавния изпит за придобиване на трета степен на професионална квалификация по специалност код **8401101** „Спедиция, транспортна и складова логистика“, професия код **840110** „Спедитор - логистик“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО).

Целта на настоящата изпитна програма е да определи единни критерии за оценка на професионалните компетентности на обучаваните, изискващи се за придобиване на трета степен по изучаваната професия „Спедитор - логистик“, специалност „Спедиция, транспортна и складова логистика“.

Националната изпитна програма е разработена във връзка с чл. 36 от ЗПОО и чл. 2, ал. 1 и 2 от Наредба № 1 от 19.02.2020 г. за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация.

II. СЪДЪРЖАНИЕ НА НАЦИОНАЛНАТА ИЗПИТНА ПРОГРАМА

За държавен изпит за придобиване на професионална квалификация:

1. Част по теория на професията:
  - 1.1. изпитни теми с кратко описание на учебното съдържание по всяка тема;
  - 1.2. критерии за оценяване на резултатите от обучението по всяка изпитна тема;
  - 1.3. матрица на писмен тест по всяка изпитна тема;
  - 1.4. критерии и показатели за оценяване на дипломния проект и неговата защита.
2. Част по практика на професията:
  - 2.1. указание за съдържанието на индивидуалните задания;
  - 2.2. критериите за оценяване на резултатите от обучението.
3. Система за оценяване.
4. Препоръчителна литература.
5. Приложения:
  - а. изпитен билет - част по теория на професията;
  - б. индивидуално задание по практика;
  - в. указание за разработване на писмен тест;
  - г. индивидуално задание за разработване на дипломен проект;
  - д. указания за съдържанието и оформянето на дипломния проект;
  - е. рамка на рецензия на дипломен проект.

III. ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ – ЧАСТ ПО ТЕОРИЯ НА ПРОФЕСИЯТА

1. Изпитни теми, критерии за оценяване на резултатите и матрица на писмен тест по всяка изпитна тема

Изпитна тема № 1: ЛОГИСТИКА И ЛОГИСТИЧНА ДЕЙНОСТ

Същност, основни концепции и понятия на логистиката. Развитие на логистиката. Правила за осъществяване на логистиката. Обект, предмет, цели, задачи и принципи на логистиката. Физически елементи и системи в логистиката. Същност и анализ на логистичните дейност. Функции на анализа. Основни задачи на анализа. Предмет и обект на логистичната дейност. Показатели на анализа на логистичната дейност. Класификация на показателите по групи на логистичната дейност. Видове анализ.

Дидактически материали: (не е приложимо)

Критерии за оценяване на изпитна тема № 1		Максимален брой точки
1. Обяснява и диференцира основните и допълнителните дейности, свързани с развитието на логистиката.		14
2. Дефинира и описва правилата за осъществяване на логистиката.		16
3. Познава и описва обекта, предмета, целите, задачите и принципите на логистиката.		20
4. Посочва и различава физическите елементи и системи на логистичната дейност – физически процеси.		14
5. Дефинира същността и анализа на логистичната дейност, и свързаните с нея предмет и обект.		10
6. Назовава и обобщава функциите, основните задачи и показателите на анализа на логистичната дейност.		16
7. Изброява видовете анализ. Класифицира основните показатели по групи на логистичната дейност.		10
Общ брой точки:		100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 1 критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
1	2	3	4	5	6
1. Обяснява и диференцира основните и допълнителните дейности, свързани с развитието на логистиката.	14	2	1	1	
2. Дефинира и описва правилата за осъществяване на логистиката.	16	1	2	1	
3. Познава и описва обекта, предмета, целите, задачите и принципите на логистиката.	20	1	1	1	1
4. Посочва и различава физическите елементи и системи на логистичната дейност – физически процеси.	14	2	1	1	
5. Дефинира същността и анализа на логистичната дейност, и свързаните с нея предмет и обект.	10		1	1	

6. Назовава и обобщава функциите, основните задачи и показателите на анализа на логистичната дейност.	16	1		1	1
7. Изброява видовете анализ. Класифицира основните показатели по групи на логистичната дейност.	10	1			1
Общ брой задачи:	23	8	6	6	3
Общ брой точки:	100	16	24	36	24
При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:					
<ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ • 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ • 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ • 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“ 					

Изпитна тема № 2: ВИДОВЕ ЛОГИСТИКА

Логистика на снабдяването – същност и задачи. Складова логистика – същност и роля на склада. Основни насоки на складовото пространство. Основни компоненти на процеса на складиране. Производствена логистика – същност. Видове концепции на производствената логистика. Транспортна логистика – същност и основни елементи. Управление на транспортната логистика. Основни компоненти на система за транспортиране в България и международната транспортна система. Информационна логистика – същност и управление. Информационна система – структура, елементи и видове. Международна логистика – същност и фактори.

Дидактически материали: (не е приложено)

Критерии за оценяване на изпитна тема № 2	Максимален брой точки
1. Дефинира същността на логистиката на снабдяването и определя неговите задачи.	14
2. Дефинира същността и оценява ролята на складовата логистика.	12
3. Посочва и обяснява основните насоки на складовото пространство и диференцира основните компоненти на процеса на складиране.	14
4. Дефинира същността на транспортната логистика и различава основните ѝ елементи.	10
5. Обяснява начина на управление на транспортната логистика. Изброява и обобщава основните компоненти на системата за транспортиране в България.	10
6. Назовава и обобщава основните компоненти на международната транспортна система.	14
7. Дефинира същността на информационната логистика и анализира начина ѝ на управление. Описва информационната система – структура, елементи и видове.	16
8. Дефинира същността на международната логистика и изброява факторите ѝ.	10
Общ брой точки:	100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 2 критерии за оценяване	Мак сима	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV

		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
1. Дефинира същността на логистиката на снабдяването и определя неговите задачи.	14	2	1	1	
2. Дефинира същността и оценява ролята на складовата логистика.	12	1	1	1	
3. Посочва и обяснява основните насоки на складовото пространство. Диференцира основните компоненти на процеса на складиране.	14	1	1		1
4. Дефинира същността на транспортната логистика и различава основните ѝ елементи.	10	1			1
5. Обяснява начина на управление на транспортната логистика. Изброява и обобщава основните компоненти на системата за транспортиране в България.	10		1	1	
6. Назовава и обобщава основните компоненти на международната транспортна система.	14	1		2	
7. Дефинира същността на информационната логистика и анализира начина ѝ на управление. Описва информационната система – структура, елементи и видове.	16	1		1	1
8. Дефинира същността на международната логистика и изброява факторите ѝ.	10	1	2		
Общ брой задачи:	23	8	6	6	3
Общ брой точки:	100	16	24	36	24
<p>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ • 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ • 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ • 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“ 					

Изпитна тема № 3: **СЪЩНОСТ И ХАРАКТЕРИСТИКА НА СПЕДИЦИЯТА**

Същност и значение на спедиторската дейност – действия на спедитора и технологичен цикъл на спедицията. Международни и национални регламенти в областта на спедицията. Транспортно-спедиционни операции и услуги – сключване на спедиционен договор, приемане, съхранение и експедиране на стоките от спедитора. Митническо оформление и предаване на стоките от спедитора. Застраховки в спедиторската дейност и специфични условия по отношение на стоки със специални свойства. Заплащане на разходите и възнаграждението на спедитора. Право на задържане и разпореждане със стоките и кореспондентска мрежа. Отговорност на спедитора.

Дидактически материали: (не е приложимо)

<i>брой точки</i>	
1. Дефинира същността и оценява значението на спедиторската дейност. Изброява действията на спедитора и обяснява технологичния цикъл на спедицията.	14
2. Представа международните и национални регламенти в областта на спедицията. Изброява и диференцира транспортно-спедиционните операции и услуги – сключване на спедиционен договор, приемане, съхранение и експедиране на стоките от спедитора.	20
3. Познава начина на митническото оформление и предаване на стоки от спедитора.	14
4. Определя и описва начина на застраховане в спедиторската дейност. Обобщава специфичните условия по отношение на стоки със специални свойства.	16
5. Посочва начина на заплащане на разходите и възнаграждението на персонала.	12
6. Обосновава правото на задържане и разпореждане със стоките и кореспондентската мрежа.	14
7. Различава и описва отговорностите на спедитора.	10
Общ брой точки:	100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 3 критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
<i>1</i>	2	3	4	5	6
1. Дефинира същността и оценява значението на спедиторската дейност. Изброява действията на спедитора и обяснява технологичния цикъл на спедицията.	14	2	1	1	
2. Представа международните и национални регламенти в областта на спедицията. Изброява и диференцира транспортно-спедиционните операции и услуги – сключване на спедиционен договор, приемане, съхранение и експедиране на стоките от спедитора.	20	1	1	1	1
3. Познава начина на митническото оформление и предаване на стоки от спедитора.	14	1	1		1
4. Определя и описва начина на застраховане в спедиторската дейност. Обобщава специфичните условия по отношение на стоки със специални свойства.	16	1		1	1
5. Посочва начина на заплащане на разходите и възнаграждението на персонала.	12	1	1	1	
6. Обосновава правото на задържане и разпореждане със стоките и кореспондентската мрежа.	14	1		2	
7. Различава и описва отговорностите на спедитора.	10	1	2		
Общ брой задачи:	23	8	6	6	3
Общ брой точки:	100	16	24	36	24
При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:					
<ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ 					

- 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“
- 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“
- 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“

Изпитна тема № 4: СПЕДИТОРСКИ ДОКУМЕНТИ И ФОРМУЛЯРИ

Спедиторски договор – същност и особености. Видове спедиторски договори – договор за представителство, комисионен договор, договор за превоз. Рекламации и давностни срокове по спедиционни договори. Видове спедиторски документи. Видове спедиторски формуляри.

Дидактически материали: (не е приложимо)

Критерии за оценяване на изпитна тема № 4		Максимален брой точки
1. Дефинира понятието „спедиторски договор“. Изброява и сравнява неговите особености.		16
2. Изброява и диференцира видовете договори. Дефинира техните характеристики и сравнява особеностите им.		20
3. Дефинира понятието „рекламации“. Посочва давностните срокове на спедиционните документи.		16
4. Дефинира понятието „спедиторски документ“. Обобщава начините да издаване на спедиторски документ.		20
5. Назовава видовете и описва характеристиката на спедиторските документи.		14
6. Познава видовете и описва характеристиката на спедиторските формуляри.		14
Общ брой точки:		100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 4 критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
I	2	3	4	5	6
1. Дефинира понятието „спедиторски договор“. Изброява и сравнява неговите особености.	16	2	1		1
2. Изброява и диференцира видовете договори. Дефинира техните характеристики и сравнява особеностите им.	20	1	3	1	
3. Дефинира понятието „рекламации“. Посочва давностните срокове на спедиционните документи.	16	1		1	1
4. Дефинира понятието „спедиторски документ“. Обобщава начините да издаване на спедиторски документ.	20	1	1	1	1
5. Назовава видовете и описва характеристиката на спедиторските документи.	14	2	1	1	
6. Познава видовете и описва характеристиката на спедиторските формуляри.	14	1		2	
Общ брой задачи:	23	8	6	6	3
Общ брой точки:	100	16	24	36	24
При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:					

- 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“
- 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“
- 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“
- 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“

Изпитна тема № 5: ХАРАКТЕРИСТИКА НА СТРУКТУРАТА И ДЕЙНОСТТА НА СПЕДИТОРСКИТЕ КОМПАНИИ

Корпоративна структура на спедиторските компании – същност. Малки, средни и големи компании, предлагачи спедиторски услуги. Видове спедиторски компании. Универсални спедиторски компании. Специализирани спедиторски компании. Складови оператори. Доставчици на комплексни логистични услуги. Интегратори (системни оператори). Специфики в дейността на спедиторските компании – същност и етапи на дейност. Връзки между спедиторските компании. Начини за избор на задграничен кореспондент.

Дидактически материали: (не е приложимо)

Критерии за оценяване на изпитна тема № 5	Максимален брой точки
1. Представя корпоративната структура на спедиторските компании. Описва и диференцира дейността на малки, средните и големите компании, предлагачи спедиторски услуги.	14
2. Изброява и описва видовете спедиторски компании.	14
3. Разграничава и обяснява дейността на универсалните и на специализираните спедиторски компании, и на складовите оператори.	16
4. Определя и обяснява дейността на доставчиците на комплексни логистични услуги, на интеграторите и на агентите на транспортни компании.	16
5. Идентифицира спецификите в дейността на спедиторските компании. Познава етапите на технологичния цикъл. Определя задълженията на спедитора.	20
6. Обосновава връзките между спедиторските компании.	10
7. Посочва и обяснява начина, по който се избира задграничен кореспондент.	10
Общ брой точки:	100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 5 критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
1	2	3	4	5	6
1. Представя корпоративната структура на спедиторските компании. Описва и диференцира дейността на малки, средните и големите компании, предлагачи спедиторски услуги.	14		2	1	
2. Изброява и описва видовете спедиторски компании.	14	1		2	
3. Разграничава и обяснява дейността на универсалните и на специализираните спедиторски компании, и на складовите оператори.	16	1		1	1

4. Определя и обяснява дейността на доставчиците на комплексни логистични услуги, на интеграторите и на агентите на транспортни компании.	16	2	1		1
5. Идентифицира спецификите в дейността на спедиторските компании. Познава етапите на технологичния цикъл. Определя задълженията на спедитора.	20	1	1	1	1
6. Обосновава връзките между спедиторските компании.	10	2		1	
7. Посочва и обяснява начина, по който се избира задграничен кореспондент.	10	1	2		
Общ брой задачи:	23	8	6	6	3
Общ брой точки:	100	16	24	36	24
<p>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ • 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ • 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ • 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“ 					

Изпитна тема № 6: СКЛАДОВЕ

Роля на склада – същност на склада. Складови стратегии – същност. Видове складови стратегии. Функции на склада. Видове складове. Видове разположение на складовете.

Дидактически материали: (не е приложимо)

Критерии за оценяване на изпитна тема № 6		Максимален брой точки
1. Оценява ролята на склада. Дефинира основни понятия в ролята на склада – движение на стокови потоци, организация и технология на складиране.		16
2. Дефинира същността на складовите стратегии и анализира проблемите, които разрешава.		14
3. Разграничава и изброява видовете складовите стратегии. Дефинира и описва степен на централизация и на автоматизация на склада, собствен и чужд склад, подреждане на стоките в склада, компютърни системи в склада.		20
4. Определя и обяснява функциите на склада.		14
5. Идентифицира и класифицира по критерии видовете складове.		10
6. Посочва и обосновава начина на разположението на склада. Изброява и анализира факторите, които влияят върху местоположението на складовете		16
7. Различава и описва видовете териториално разположение на складовете, техните характеристики и задачи. Представя графично териториалното разположение на складовете в зависимост от разходите.		10
Общ брой точки:		100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 6 критерии за оценяване	Мак сима	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV

		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
1. Оценява ролята на склада. Дефинира основни понятия в ролята на склада – движение на стокови потоци, организация и технология на складиране.	16	2	1		1
2. Дефинира същността на складовите стратегии и анализира проблемите, които разрешава.	14	2	1	1	
3. Разграничава и изброява видовете складовите стратегии. Дефинира и описва степен на централизация и на автоматизация на склада, собствен и чужд склад, подреждане на стоките в склада, компютърни системи в склада.	20	1	1	1	1
4. Определя и обяснява функциите на склада.	14	1		2	
5. Идентифицира и класифицира по критерии видовете складове.	10	1	2		
6. Посочва и обосновава начина на разположението на склада. Изброява и анализира факторите, които влияят върху местоположението на складовете	16	1		1	1
7. Различава и описва видовете териториално разположение на складовете, техните характеристики и задачи. Представя графично териториалното разположение на складовете в зависимост от разходите.	10		1	1	
Общ брой задачи:	23	8	6	6	3
Общ брой точки:	100	16	24	36	24
<p>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ • 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ • 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ • 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“ 					

Изпитна тема № 7: **СКЛАДОВ ПРОЦЕС**

Складов процес – същност и етапи на разделяне. Осигуряване на стоки. Разтоварване и приемане на товарите – същност и процеси. Вътрешноскладов транспорт. Складиране и съхранение – система за складиране, определяне на мястото на склада, задачи при разработване на системата на складиране, складова товарна единица, видове складиране, складово обслужване, комисиониране, обработка на информация.

Дидактически материали: (не е приложено)

Критерии за оценяване на изпитна тема № 7	Максимален брой точки
1. Дефинира понятието „складов процес“. Изброява и описва етапите на разделяне в складовия процес.	14

2. Определя и обяснява начина на осигуряването на стоките. Дефинира понятията „разтоварване на товари” и „приемане на товари”. Анализира процесите, свързани с разтоварване и приемане на товарите. Представя вътрешноскладовия транспорт.	20
3. Дефинира понятията „складиране на товари” и „съхранение на товари”. Посочва и разделя основните подсистеми на системата на складиране. Обосновава начина на тяхното избиране.	16
4. Дефинира понятията „система на складиране” и „място на склада”, и дава пример за определяне на мястото на склада. Определя задачите при разработване на системата на складиране.	20
5. Описва складовата товарна единица и складовото обслужване. Сравнява видовете складиране.	14
6. Посочва и обяснява начина на комисиониране и обработка на информацията в складовете.	16
Общ брой точки:	100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 7 критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
<i>I</i>	2	3	4	5	6
1. Дефинира понятието „складов процес”. Изброява и описва етапите на разделяне в складовия процес.	14	2	1	1	
2. Определя и обяснява начина на осигуряването на стоките. Дефинира понятията „разтоварване на товари” и „приемане на товари”. Анализира процесите, свързани с разтоварване и приемане на товарите. Представя вътрешноскладовия транспорт.	20	1	1	1	1
3. Дефинира понятията „складиране на товари” и „съхранение на товари”. Посочва и разделя основните подсистеми на системата на складиране. Обосновава начина на тяхното избиране.	16	2	1		1
4. Дефинира понятията „система на складиране” и „място на склада”, и дава пример за определяне на мястото на склада. Определя задачите при разработване на системата на складиране.	20	2	1	2	
5. Описва складовата товарна единица и складовото обслужване. Сравнява видовете складиране.	14		2	1	
6. Посочва и обяснява начина на комисиониране и обработка на информацията в складовете.	16	1		1	1
Общ брой задачи:	23	8	6	6	3
Общ брой точки:	100	16	24	36	24
<p>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ • 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ • 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ • 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“ 					

Изпитна тема № 8: ДВИЖЕНИЕ И УПРАВЛЕНИЕ НА СКЛАДОВЕ

Движение на стоки – същност. Движение на стоките към склада. Движение на стоките в склада. Движение на стоките от склада. Техническо складиране. Контрол и поддръжка на наличности. Еднодимензионно придвижване. Двудимензионно придвижване. Управление на склада – същност и задачи. Функции на системата за управление на склада. Видове.

Дидактически материали: (не е приложимо)

Критерии за оценяване на изпитна тема № 8		Максимален брой точки
1. Дефинира същността на движението на стоки. Определя стъпките, по които се извършва движението на стоки.		16
2. Изброява и обяснява начини за движение на стоките.		14
3. Разграничава и описва компонентите на движението на стоките към склада, в склада и от склада.		20
4. Обяснява техническото складиране Определя и оценява начина на контрол и поддръжка на наличностите на стоки.		14
5. Идентифицира и сравнява еднодимензионното и двудимензионното придвижване на стоки.		10
6. Описва процеса на управление на склада. Посочва и анализира задачите, които той трябва да изпълнява.		16
7. Различава и описва функциите на системата за управление на склада.		10
Общ брой точки:		100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 8 критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
1	2	3	4	5	6
1. Дефинира същността на движението на стоки. Определя стъпките, по които се извършва движението на стоки.	16	2	1		1
2. Изброява и обяснява начини за движение на стоките	14	2	1	1	
3. Разграничава и описва компонентите на движението на стоките към склада, в склада и от склада.	20	1	1	1	1
4. Обяснява техническото складиране Определя и оценява начина на контрол и поддръжка на наличностите на стоки.	14	1		2	
5. Идентифицира и сравнява еднодимензионното и двудимензионното придвижване на стоки.	10	1	2		
6. Описва процеса на управление на склада. Посочва и анализира задачите, които той трябва да изпълнява	16	1		1	1
7. Различава и описва функциите на системата за управление на склада.	10		1	1	
Общ брой задачи:	23	8	6	6	3
Общ брой точки:	100	16	24	36	24
При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:					

- 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“
- 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“
- 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“
- 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“

Изпитна тема № 9: КОНТЕЙНЕРИ

Контейнер – определение. Международна класификация на контейнерите. Предимства и недостатъци на контейнеризираните товари. Складиране на контейнери – основни положения, изисквания. Технология за обработка на кораб с контейнери. Доставка „от врата да врата“. Механизация на контейнерен терминал. Товарозахватни приспособления, използвани за обработка на контейнери. Видове субекти на стопанската дейност. Изчисляване на времето за товаро-разтоварна дейност на кораб-контейнеровоз при зададени: налични контейнери на борда на кораба и норма за обработка на контейнери заопределено време – час, смяна, денонощие. Здравословни и безопасни условия на труд, и дейности по опазване на околната среда и овладяване на рискови и аварийни ситуации при товаро-разтоварна дейност в контейнерен терминал.

Дидактически материали: (не е приложимо)

Критерии за оценяване на изпитна тема № 9		Максимален брой точки
1. Дефинира понятието „контейнер“. Представя международната класификация на контейнерите. Анализира предимствата и недостатъците на контейнеризираните товари.		14
2. Изброява и описва основните положения и изискванията за складиране на контейнери.		20
3. Разграничава и обяснява технологията за обработка и на доставка „от врата до врата“.		16
4. Определя и описва механизацията и товарозахватните приспособления, използвани за обработка на контейнери, и диференцира предназначението им.		14
5. Посочва и сравнява видовете субекти на стопанската дейност.		10
6. Изчислява времето за товаро-разтоварна дейност на кораб-контейнеровоз.		16
7. Познава нормативните изисквания за безопасност и здраве при работа и обобщава дейностите по опазване на околната среда и овладяване на рискови и аварийни ситуации при товаро-разтоварна дейност в контейнерен терминал.		10
Общ брой точки:		100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 9 критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
1	2	3	4	5	6
1. Дефинира понятието „контейнер“. Представя международната класификация на контейнерите.	14	2	1	1	

Анализира предимствата и недостатъците на контейнеризираните товари.					
2. Изброява и описва основните положения и изискванията за складиране на контейнери.	20	1	1	1	1
3. Разграничава и обяснява технологията за обработка и на доставка „от врата до врата“.	16	2	1		1
4. Определя и описва механизацията и товарозахватните приспособления, използвани за обработка на контейнери, и диференцира предназначението им.	14	1		2	
5. Посочва и сравнява видовете субекти на стопанската дейност.	10	1	2		
6. Изчислява времето за товаро-разтоварна дейност на кораб-контейнеровоз.	16	1		1	1
7. Познава нормативните изисквания за безопасност и здраве при работа и обобщава дейностите по опазване на околната среда и овладяване на рискови и аварийни ситуации при товаро-разтоварна дейност в контейнерен терминал.	10		1	1	
Общ брой задачи:	23	8	6	6	3
Общ брой точки:	100	16	24	36	24
<p>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ • 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ • 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ • 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“ 					

Изпитна тема № 10: **ТРАНСПОРТ**

Транспорт. Същност. Елементи на транспорта. Видове транспорт и транспортни средства. Предимства и недостатъци на видовете транспорт. Транспортна логистика – същност. Роля и функции на транспорта в логистиката. Пропускателна способност – определение. Пропускателна способност на склад, пристанище, автомобилно стопанство. Икономическа същност на транспорта. Функции на транспорта. Избор и обосновка на избора на транспортно средство за превоз на зададена група товар. Здравословни и безопасни условия на труд, и дейности по опазване на околната среда и овладяване на рискови и аварийни ситуации при товаро-разтоварна дейност в склад и при превоз с автомобилен транспорт.

Дидактически материали: (не е приложимо)

Критерии за оценяване на изпитна тема № 10		Максимален брой точки
1. Дефинира понятието „транспорт“. Посочва и описва неговите елементи.		14
2. Изброява и описва видовете транспорт и транспортни средства. Анализира предимствата и недостатъците им.		20
3. Обяснява същността и оценява ролята на транспортната логистика. Разграничава и обяснява функциите на транспорта в логистиката.		16

4. Дефинира понятието „пропускателна способност”. Обяснява и диференцира пропускателната способност на склад, на пристанище и на автомобилно стопанство. Определя факторите за нейното увеличаване.	14
5. Посочва видовете субекти на стопанската дейност. Обяснява икономическата същност на транспорта. Различава и обяснява функциите на транспортното предприятие.	10
6. Избира и обосновава избора на транспортно средство за превоз при зададена група товар	16
7. Познава нормативните изисквания за безопасност и здраве при работа и обобщава дейностите по опазване на околната среда и овладяване на рискови и аварийни ситуации при товаро-разтоварна дейност всклад и при превоз с автомобилен транспорт.	10
Общ брой точки: 100	

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 10 критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
1	2	3	4	5	6
1. Дефинира понятието „транспорт”. Посочва и описва неговите елементи.	14	2	1	1	
2. Изброява и описва видовете транспорт и транспортни средства. Анализира предимствата и недостатъците им.	20	1	1	1	1
3. Обяснява същността и оценява ролята на транспортната логистика. Разграничава и обяснява функциите на транспорта в логистиката.	16	2	1		1
4. Дефинира понятието „пропускателна способност”. Обяснява и диференцира пропускателната способност на склад, на пристанище и на автомобилно стопанство. Определя факторите за нейното увеличаване.	14	1		2	
5. Посочва видовете субекти на стопанската дейност. Обяснява икономическата същност на транспорта. Различава и обяснява функциите на транспортното предприятие.	10	1	2		
6. Избира и обосновава избора на транспортно средство за превоз при зададена група товар	16	1		1	1
7. Познава нормативните изисквания за безопасност и здраве при работа и обобщава дейностите по опазване на околната среда и овладяване на рискови и аварийни ситуации при товаро-разтоварна дейност всклад и при превоз с автомобилен транспорт.	10		1	1	
Общ брой задачи:	23	8	6	6	3
Общ брой точки:	100	16	24	36	24
<p>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ • 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ • 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ 					

- **8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“**

Изпитна тема № 11: ОРГАНИЗАЦИЯ НА ПРЕВОЗИТЕ С ВОДЕН ТРАНСПОРТ

Линейно и трампово корабоплаване. Характеристика. Предимства и недостатъци. Договор за покупко-продажба. Характеристика. Страни по договора – права и задължения. Договори за превоз на товари и пътници с воден транспорт. Чартъри. Видове чартъри. Фрахтов пазар. Оферти. Фрахтоване на кораби. Видове оферти. Участници в куриерския пазар. Обхват и структура на куриерския пазар в Р България. Попълване на зададен пристанищен складов документ. Изготвяне на инструкционно-технологична карта за попълване на пристанищен складов документ. Здравословни и безопасни условия на труд, и дейности по опазване на околната среда и овладяване на рискови и аварийни ситуации при работа в пристанища.

Дидактически материали: складов документ, използван във водния транспорт

Критерии за оценяване на изпитна тема № 11		Максимален брой точки
1. Дефинира понятията „линейно корабоплаване” и „трампово корабоплаване”. Описва характеристиката на линейното и трамповото корабоплаване. Анализира техните предимства и недостатъци.		14
2. Обяснява същността и реквизитите на договор за покупко-продажба. Определя страните по договора и диференцира техните права и задължения.		20
3. Обяснява същността и реквизитите на договори за превоз на товари и на пътници с воден транспорт. Изброява видове чартъри и сравнява техните особености.		16
4. Дефинира понятията „фрахтов пазар” и „оферта”. Описва и диференцира фрахтоването на кораби от линейно и трампово корабоплаване. Изброява и различава видовете оферти.		14
5. Посочва участниците в куриерския пазар. Оценява обема и структурата на куриерския пазар в Р България.		10
6. Попълва зададен складов документ, използван във водния транспорт, Изготвя инструкционно-технологична карта за попълване на пристанищен складов документ.		16
7. Познава нормативните изисквания за безопасност и здраве при работа и обобщава дейностите по опазване на околната среда и овладяване на рискови и аварийни ситуации при работа в пристанища.		10
Общ брой точки:		100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 11 критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
I	2	3	4	5	6
1. Дефинира понятията „линейно корабоплаване” и „трампово корабоплаване”. Описва характеристиката	14	2	1	1	

на линейното и трамповото корабоплаване. Анализира техните предимства и недостатъци.					
2. Обяснява същността и реквизитите на договор за покупко-продажба. Определя страните по договора и диференцира техните права и задължения.	20	1	1	1	1
3. Обяснява същността и реквизитите на договори за превоз на товари и на пътници с воден транспорт. Изброява видове чартъри и сравнява техните особености.	16	2	1		1
4. Дефинира понятията „фрахтов пазар” и „оферта”. Описва и диференцира фрахтоването на кораби от линейно и трампово корабоплаване. Изброява и различава видовете оферти.	14	1		2	
5. Посочва участниците в куриерския пазар. Оценява обема и структурата на куриерския пазар в Р България.	10	1	2		
6. Попълва зададен складов документ, използван във водния транспорт, Изготвя инструкционно-технологична карта за попълване на пристанищен складов документ.	16	1		1	1
7. Познава нормативните изисквания за безопасност и здраве при работа и обобщава дейностите по опазване на околната среда и овладяване на рискови и аварийни ситуации при работа в пристанища.	10		1	1	
Общ брой задачи:	23	8	6	6	3
Общ брой точки:	100	16	24	36	24
<p>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ • 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ • 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ • 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“ 					

Изпитна тема № 12: **ОПАСНИ ТОВАРИ**

Характеристика на опасните товари. Класификация. Маркировка. Складиране и съхранение на опасни товари. Изисквания към складовете за съхранение на опасни товари. Особенности при обработка на опасни товари. Ред за обработка на опасни товари. Товарооборот. Същност. Видове товарооборот според направлението. Икономическа същност на транспорта. Особенности на различните видове транспорт. Предимства и недостатъци. Функции на транспортното предприятие. Определяне съвместимостта на заданиопасни товари при превоз и съхранение чрез използване на таблицата за сегрегация. Здравословни и безопасни условия на труд, и дейности по опазване на околната среда и овладяване на рискови и аварийни ситуации при обработка на опасни товари.

Дидактически материали: (не е приложимо)

Критерии за оценяване на изпитна тема № 12

Максимален брой точки

1. Описва характеристиката на опасните товари. Представа международната им класификация и обяснява тяхната маркировка.	14
2. Определя и диференцира изискванията за складиране и за съхранение на опасните товари.	20
3. Различава особеностите на опасните товари. Обяснява реда при обработката им.	16
4. Дефинира понятието „товарооборот”. Обяснява същността на товарооборота. Изброява и разграничава видовете товарооборот според направлението.	14
5. Посочва икономическата същност на транспорта. Разграничава особеностите на видовете транспорт. Анализира предимствата и недостатъците на различните видове транспорт. Изброява функциите на транспортното предприятие.	10
6. Определя съвместимостта на зададени опасни товари при превоз и съхранение чрез използване на таблицата за сегрегация.	16
7. Познава нормативните изисквания за безопасност и здраве при работа и обобщава дейностите по опазване на околната среда и овладяване на рискови и аварийни ситуации при обработка на опасни товари.	10
Общ брой точки:	100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 12 критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
1	2	3	4	5	6
1. Описва характеристиката на опасните товари. Представа международната им класификация и обяснява тяхната маркировка.	14	2	1	1	
2. Определя и диференцира изискванията за складиране и за съхранение на опасните товари.	20	1	1	1	1
3. Различава особеностите на опасните товари. Обяснява реда при обработката им.	16	2	1		1
4. Дефинира понятието „товарооборот”. Обяснява същността на товарооборота. Изброява и разграничава видовете товарооборот според направлението.	14	1		2	
5. Посочва икономическата същност на транспорта. Разграничава особеностите на видовете транспорт. Анализира предимствата и недостатъците на различните видове транспорт. Изброява функциите на транспортното предприятие.	10	1	2		
6. Определя съвместимостта на зададени опасни товари при превоз и съхранение чрез използване на таблицата за сегрегация.	16	1		1	1
7. Познава нормативните изисквания за безопасност и здраве при работа и обобщава дейностите по опазване на околната среда и овладяване на рискови и аварийни ситуации при обработка на опасни товари.	10		1	1	
Общ брой задачи:	23	8	6	6	3

Общ брой точки:	100	16	24	36	24
<p>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ • 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ • 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ • 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“ 					

Изпитна тема № 13: ОСОБЕНОРЕЖИМНИ ТОВАРИ

Характеристика на особенорезимни товари. Видове. Бързоразвалящи се товари. Определение. Характеристика. Видове. Животни, птици и суровини от животински произход. Видове. Характеристика. Специфични изисквания по време на транспорт и съхранение. Класификация на товари по транспортни характеристики. Същност на комуникациите. Принципи. Делова кореспонденция. Етични норми. Избиране на начин за превоз при зададени особенорезимни товари с морски транспорт и описване на специфични изисквания за съхранението им в пристанищни складове. Здравословни и безопасни условия на труд, и дейности по опазване на околната среда и овладяване на рискови и аварийни ситуации при обработка на особенорезимни товари в пристанища.

Дидактически материали: (не е приложимо)

Критерии за оценяване на изпитна тема № 13	Максимален брой точки
1. Описва характеристиката на особенорезимните товари. Изброява и представя видовете особенорезимни товари.	14
2. Дефинира понятието „бързоразвалящи се товари“. Описва характеристиката на бързоразвалящите се товари. Изброява и представя видовете бързоразвалящи се товари.	20
3. Различава и характеризира видовете товари от групата на животни, птици и суровини от животински произход. Диференцира специфичните изисквания по време на транспорт и на съхранение на товари от групата на животни, птици и суровини от животински произход.	16
4. Изготвя схема за класификация на товарите по транспортни характеристики. Дава примери за товар от отделните групи.	14
5. Посочва и разграничава видовете комуникации. Определя основните принципи и описва етичните норми в деловата кореспонденция.	10
6. Обяснява избора на начина за превоз при зададени особенорезимни товари с морски транспорт. Различава специфичните изисквания за съхранението на особенорезимните товари в пристанищни складове.	16
7. Познава нормативните изисквания за безопасност и здраве при работа и обобщава дейностите по опазване на околната среда и овладяване на рискови и аварийни ситуации при обработката на особенорезимни товари в пристанища.	10
Общ брой точки:	100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 13 критерии за оценяване	Мак сима	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV

		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
1. Описва характеристиката на особенорежимните товари. Изброява и представя видовете особенорежимни товари.	14	2	1	1	
2. Дефинира понятието „бързоразвалящи се товари“. Описва характеристиката на бързоразвалящите се товари. Изброява и представя видовете бързоразвалящи се товари.	20	1	1	1	1
3. Различава и характеризира видовете товари от групата на животни, птици и суровини от животински произход. Диференцира специфичните изисквания по време на транспорт и на съхранение на товари от групата на животни, птици и суровини от животински произход.	16	2	1		1
4. Изготвя схема за класификация на товарите по транспортни характеристики. Дава примери за товар от отделните групи.	14	1		2	
5. Посочва и разграничава видовете комуникации. Определя основните принципи и описва етичните норми в деловата кореспонденция.	10	1	2		
6. Обяснява избора на начина за превоз при зададени особенорежимни товари с морски транспорт. Различава специфичните изисквания за съхранението на особенорежимните товари в пристанищни складове.	16	1		1	1
7. Познава нормативните изисквания за безопасност и здраве при работа и обобщава дейностите по опазване на околната среда и овладяване на рискови и аварийни ситуации при обработката на особенорежимни товари в пристанища.	10		1	1	
Общ брой задачи:	23	8	6	6	3
Общ брой точки:	100	16	24	36	24
<p>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ • 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ • 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ • 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“ 					

*Изпитна тема № 14: ОРГАНИЗАЦИЯ НА ПРЕВОЗИТЕ С АВТОМОБИЛЕН
ТРАНСПОРТ*

Автомобилен транспорт – елементи, функции, специфични особености. Договор за превозна товари с автомобилен транспорт. Страни по договора – права и задължения.

Право на разпореждане с товара. Отговорност на превозвача. Магистрални превози. Същност. Особенности. Организационни схеми. Стандартни типове логистични центрове. Особенности. Куриерски пазар. Обхват. Участници в куриерския пазар. Попълване на зададен документ използван в автомобилния транспорт. Здравословни и безопасни условия на труд, и дейности по опазване на околната среда и овладяване на рискови и аварийни ситуации на територията на автомобилното стопанство.

Дидактически материали: документи, използвани в автомобилния транспорт

Критерии за оценяване на изпитна тема № 14		Максимален брой точки
1. Изброява и представя видовете елементи на автомобилния транспорт. Описва и диференцира функциите и специфичните особености на автомобилния транспорт.		14
2. Обяснява същността и реквизитите на договор за превоз на товари с автомобилен транспорт. Определя страните по договора и диференцира техните права и задължения. Обяснява правото на разпореждане с товара и изброява отговорностите на превозвача.		20
3. Обяснява същността на магистралните превози и идентифицира техните особености. Различава и характеризира организационни схеми на магистралните превози		16
4. Изброява и дава примери за стандартни типове логистични центрове. Различава и диференцира техните особености.		14
5. Посочва и разграничава особеностите на куриерски пазар в Р България и изброява участниците в куриерския пазар.		10
6. Попълва зададен документ, използван в автомобилния транспорт.		16
7. Познава нормативните изисквания за безопасност и здраве при работа и обобщава дейностите по опазване на околната среда и овладяване на рискови и аварийни ситуации на територията на автомобилното стопанство.		10
Общ брой точки:		100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 14 критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
1	2	3	4	5	6
1. Изброява и представя видовете елементи на автомобилния транспорт. Описва и диференцира функциите и специфичните особености на автомобилния транспорт.	14	2	1	1	
2. Обяснява същността и реквизитите на договор за превоз на товари с автомобилен транспорт. Определя страните по договора и диференцира техните права и задължения. Обяснява правото на разпореждане с товара и изброява отговорностите на превозвача.	20	1	1	1	1
3. Обяснява същността на магистралните превози и идентифицира техните особености. Различава и характеризира организационни схеми на магистралните превози	16	2	1		1

4. Изброява и дава примери за стандартни типове логистични центрове. Различава и диференцира техните особености.	14	1		2	
5. Посочва и разграничава особеностите на куриерски пазар в Р България и изброява участниците в куриерския пазар.	10	1	2		
6. Попълва зададен документ, използван в автомобилния транспорт.	16	1		1	1
7. Познава нормативните изисквания за безопасност и здраве при работа и обобщава дейностите по опазване на околната среда и овладяване на рискови и аварийни ситуации на територията на автомобилното стопанство.	10		1	1	
Общ брой задачи:	23	8	6	6	3
Общ брой точки:	100	16	24	36	24
<p>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ • 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ • 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ • 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“ 					

Изпитна тема № 15: ОРГАНИЗАЦИЯ НА ПРЕВОЗИТЕ С ЖЕЛЕЗОПЪТЕН ТРАНСПОРТ

Железопътен транспорт – елементи, функции, специфични особености. Договор за превоз на товари. Страни по договора – права и задължения. Транспортни документи. Документи, придружаващи стоките при жп транспортиране. Транспортни средства, инфраструктура и технологии, използвани в жп транспорта. Конвенционални и специализирани жп превози. Транспортно-спедиторски операции при жп транспорт. Организация на спедиторска фирма. Организация на транспортно-спедиторски операции при превоз. Документи. Икономическа същност на транспорта. Особености на различните видове транспорт. Предимства и недостатъци. Функции на транспортното предприятие. Изброяване на транспортно-експедиционни операции при зададен вид транспорт. Здравословни и безопасни условия на труд, и дейности по опазване на околната среда и овладяване на рискови и аварийни ситуации при работа на територията на жп гара.

Дидактически материали: (не е приложимо)

Критерии за оценяване на изпитна тема № 15	Максимален брой точки
1. Изброява и представя видовете елементи на железопътния транспорт. Описва и диференцира функциите и специфичните особености на жп транспорта.	14
2. Обяснява същността и реквизитите на договор за превоз на товари с жп транспорта. Определя страните по договора и диференцира техните права	20

и задължения. Изброява документите, които придружават стоките при жп транспортиране.	
3. Обяснява транспортни средства и инфраструктура, конвенционални и специализирани жп превози. Различава и характеризира технологиите, използвани в жп транспорта.	16
4. Изброява и дава примери за транспортно-спедиторски операции при жп транспорта. Представя организацията на спедиторска фирма и на транспортно-спедиторски операции при превоз. Изброява превозни документи, използвани в жп транспорта.	14
5. Обяснява икономическата същност на транспорта. Различава и диференцира особеностите на различните видове транспорт. Анализира техните предимства и недостатъци. Определя функциите на транспортното предприятие.	10
6. Посочва и обяснява транспортно-експедиционни операции при зададен вид транспорт.	16
7. Познава нормативните изисквания за безопасност и здраве при работа и обобщава дейностите по опазване на околната среда и овладяване на рискови и аварийни ситуации на територията на жп гара.	10
Общ брой точки:	100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 15 критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
1	2	3	4	5	6
1. Изброява и представя видовете елементи на железопътния транспорт. Описва и диференцира функциите и специфичните особености на жп транспорта.	14	2	1	1	
2. Обяснява същността и реквизитите на договор за превоз на товари с жп транспорта. Определя страните по договора и диференцира техните права и задължения. Изброява документите, които придружават стоките при жп транспортиране.	20	1	1	1	1
3. Обяснява транспортни средства и инфраструктура, конвенционални и специализирани жп превози. Различава и характеризира технологиите, използвани в жп транспорта.	16	2	1		1
4. Изброява и дава примери за транспортно-спедиторски операции при жп транспорта. Представя организацията на спедиторска фирма и на транспортно-спедиторски операции при превоз. Изброява превозни документи, използвани в жп транспорта.	14	1		2	
5. Обяснява икономическата същност на транспорта. Различава и диференцира особеностите на различните видове транспорт. Анализира техните предимства и недостатъци. Определя функциите на транспортното предприятие.	10	1	2		
6. Посочва и обяснява транспортно-експедиционни операции при зададен вид транспорт.	16	1		1	1

7. Познава нормативните изисквания за безопасност и здраве при работа и обобщава дейностите по опазване на околната среда и овладяване на рискови и аварийни ситуации на територията на жп гара.	10		1	1	
Общ брой задачи:	23	8	6	6	3
Общ брой точки:	100	16	24	36	24
<p>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ • 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ • 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ • 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“ 					

Изпитна тема № 16: МУЛТИМОДАЛЕН ТРАНСПОРТ

Определение за мултимодален транспорт. Елементи на мултимодален транспорт. Цели на мултимодалния транспорт. Характеристика на мултимодален оператор. Договор за превоз – особености. Единен технологичен процес при мултимодален транспорт. Съгласуваност между различните видове транспорт. Транспортни документи. Коносамент. Транспортни средства на мултимодалните системи при комбинирани превози. Същност на комуникациите. Принципи. Делова кореспонденция. Посочване на предимствата и недостатъците на мултимодален транспорт при зададена логистична схема. Здравословни и безопасни условия на труд, и дейности по опазване на околната среда и овладяване на рискови и аварийни ситуации при комбинирани превози – шосе-железен път.

Дидактически материали: логистични схеми

Критерии за оценяване на изпитна тема № 16	Максимален брой точки
1. Дефинира понятието „мултимодален транспорт“. Изброява и представя неговите елементи.	14
2. Определя целите на мултимодалния транспорт. Обяснява характеристиката на мултимодален оператор. Диференцира особеностите на договора за превоз.	20
3. Представя единния технологичен процес при мултимодален транспорт. . Различава транспортните документи, използвани в мултимодалния транспорт. Обосновава необходимостта от съгласуваност между различните видове транспорт.	16
4. Различава и характеризира видовете транспортни средства, използвани в интермодалните системи при комбинирани превози.	14
5. Посочва и разграничава видовете комуникации. Определя основните принципи и описва етичните норми в деловата кореспонденция.	10
6. Анализира предимствата и недостатъците на мултимодалния транспорт при зададена логистична схема.	16
7. Познава нормативните изисквания за безопасност и здраве при работа и обобщава дейностите по опазване на околната среда и овладяване на рискови и аварийни ситуации при комбинирани превози – шосе-железен път.	10
Общ брой точки:	100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 16 критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
<i>I</i>	2	3	4	5	6
1. Дефинира понятието „мултимодален транспорт”. Изброява и представя неговите елементи.	14	2	1	1	
2. Определя целите на мултимодалния транспорт. Обяснява характеристиката на мултимодален оператор. Диференцира особеностите на договора за превоз.	20	1	1	1	1
3. Представя единния технологичен процес при мултимодален транспорт. Различава транспортните документи, използвани в мултимодалния транспорт. Обосновава необходимостта от съгласуваност между различните видове транспорт.	16	2	1		1
4. Различава и характеризира видовете транспортни средства, използвани в интермодалните системи при комбинирани превози.	14	1		2	
5. Посочва и разграничава видовете комуникации. Определя основните принципи и описва етичните норми в деловата кореспонденция.	10	1	2		
6. Анализира предимствата и недостатъците на мултимодалния транспорт при зададена логистична схема.	16	1		1	1
7. Познава нормативните изисквания за безопасност и здраве при работа и обобщава дейностите по опазване на околната среда и овладяване на рискови и аварийни ситуации при комбинирани превози – шосе-железопътен път.	10		1	1	
Общ брой задачи:	23	8	6	6	3
Общ брой точки:	100	16	24	36	24
<p>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ • 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ • 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ • 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“ 					

Изпитна тема № 17: ОРГАНИЗАЦИЯ НА СЧЕТОВОДНИЯ ПРОЦЕС В СПЕДИТОРСКО ПРЕДПРИЯТИЕ

Обекти на счетоводството – същност и видове. Метод на балансово обобщаване – счетоводен баланс. Система на счетоводни сметки – сметкоплан. Кореспонденция на счетоводните сметки – двойно записване и счетоводни статии. Документиране на

стопанските операции. Инвентаризация. Оценка и калкулация – метод на счетоводната отчетност. Текущо счетоводно отчитане – видове и оборотна ведомост. Класификация на счетоводните сметки

Дидактически материали: счетоводни документи за отчитане на инвентаризация, оборотна ведомост

Критерии за оценяване на изпитна тема № 17		Максимален брой точки
1. Посочва видовете и дефинира понятията, които са обекти на счетоводството.		14
2. Обяснява метода на балансовото обобщаване – счетоводен баланс. Характеризира съдържанието, строежа и структурата на счетоводния баланс. Различава видовете счетоводни баланси.		20
3. Изброява и описва видовете счетоводни сметки. Познава правилата за кореспонденция на счетоводните сметки и обосновава двойното записване и счетоводни статии. Дефинира понятието „сметкоплан”.		16
4. Дефинира понятието „документиране на стопанските операции”.. Назовава счетоводните документи и дава примери за тяхната попълване.		14
5. Дефинира понятието „инвентаризация”. Определя реда на провеждане на инвентаризацията. Познава и борави с документите за отчитане на инвентаризация. Анализира видовете резултати от инвентаризацията.		10
6. Обяснява същността на оценяването в счетоводството. Изброява и сравнява видовете оценяване. Посочва историческата цена. Характеризира калкулацията.		10
7. Познава видовете счетоводно отчитане. Познава и борави с документа оборотна ведомост. Определя методите на отстраняване на счетоводни грешки. Класифицира счетоводните сметки по различни признаци.		16
Общ брой точки:		100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 17 критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
I	2	3	4	5	6
1. Посочва видовете и дефинира понятията, които са обекти на счетоводството.	14	2	1	1	
2. Обяснява метода на балансовото обобщаване – счетоводен баланс. Характеризира съдържанието, строежа и структурата на счетоводния баланс. Различава видовете счетоводни баланси.	20	1	1	1	1
3. Изброява и описва видовете счетоводни сметки. Познава правилата за кореспонденция на счетоводните сметки и обосновава двойното записване и счетоводни статии. Дефинира понятието „сметкоплан”.	16	2	1		1
4. Дефинира понятието „документиране на стопанските операции”.. Назовава счетоводните документи и дава примери за тяхната попълване.	14	1		2	
5. Дефинира понятието „инвентаризация”. Определя реда на провеждане на инвентаризацията. Познава и	10	1	2		

борави с документите за отчитане на инвентаризация. Анализира видовете резултати от инвентаризацията.					
6. Обяснява същността на оценяването в счетоводството. Изброява и сравнява видовете оценяване. Посочва историческата цена. Характеризира калкулацията.	10		1	1	
7. Познава видовете счетоводно отчитане. Познава и борави с документа оборотна ведомост. Определя методите на отстраняване на счетоводни грешки. Класифицира счетоводните сметки по различни признаци.	16	1		1	1
Общ брой задачи:	23	8	6	6	3
Общ брой точки:	100	16	24	36	24
<p>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ • 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ • 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ • 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“ 					

Изпитна тема № 18: ПРАВНИ ОСНОВИ НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ТРАНСПОРТА

Договори за превоз на товари с различни видове транспорт. Предназначение. Характеристика. Транспортна застраховка – предназначение. Договор за застраховка. Страни по договора. Права и задължения на страните. Правила за осъществяване на куриерски услуги. Обхват на услугите. Условия за превоз на пратки, документи и пакети. Видове търговски сделки според търговския закон. Обезпечения. Неустойки. Трудово-правни отношения и видове сделки с търговски предприятия. Попълване на зададен документ при осъществяване на логистична дейност (склад/транспорт). Здравословни и безопасни условия на труд, и дейности по опазване на околната среда и овладяване на рискови и аварийни ситуации в предприятието.

Дидактически материали: документи за осъществяване на логистична дейност.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 18	Максимален брой точки
1. Посочва транспортни договори и дефинира предназначението им. Дава примери и описва основни реквизити от съдържанието на договор за превоз на товари с различни видове транспорт.	14
2. Дефинира предназначението на транспортната застраховка и на договора за застраховка. Изброява страните по договора и диференцира техните права и задължения.	20
3. Описва правилата за осъществяване на куриерски услуги. Определя техния обхват и разграничава условията за превоз на пратки, документи и пакети.	16
4. Назовава видовете търговски сделки и дефинира понятията „обезпечения“ и „неустойки“.	14
5. Описва трудово-правни отношения в отрасъл транспорт. Посочва видовете сделки с търговски предприятия и дава примери.	10
6. Попълва зададен документ за осъществяване на логистична дейност.	16

7. Познава нормативните изисквания за безопасност и здраве при работа и обобщава дейностите по опазване на околната среда и овладяване на рискови и аварийни ситуации в предприятието.	10
Общ брой точки: 100	

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 18 критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
<i>I</i>	2	3	4	5	6
1. Посочва транспортни договори и дефинира предназначението им. Дава примери и описва основни реквизити от съдържанието на договор за превоз на товари с различни видове транспорт.	14	2	1	1	
2. Дефинира предназначението на транспортната застраховка и на договора за застраховка. Изброява страните по договора и диференцира техните права и задължения.	20	1	1	1	1
3. Описва правилата за осъществяване на куриерски услуги. Определя техния обхват и разграничава условията за превоз на пратки, документи и пакети.	16	2	1		1
4. Назовава видовете търговски сделки и дефинира понятията „обезпечения” и „неустойки”.	14	1		2	
5. Описва трудово-правни отношения в отрасъл транспорт. Посочва видовете сделки с търговски предприятия и дава примери.	10	1	2		
6. Попълва зададен документ за осъществяване на логистична дейност.	16	1		1	1
7. Познава нормативните изисквания за безопасност и здраве при работа и обобщава дейностите по опазване на околната среда и овладяване на рискови и аварийни ситуации в предприятието.	10		1	1	
Общ брой задачи:	23	8	6	6	3
Общ брой точки:	100	16	24	36	24
<p>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ • 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ • 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ • 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“ 					

1. Критерии и показатели за оценка на дипломния проект и неговата защита

(Попълва се индивидуално от председателя и членовете на комисията)

Критерии и показатели за оценяване	Максимален брой точки за показателите	Максимален брой точки за критерия
---	--	--

1. Съответствие с изискванията за съдържание и структура на дипломния проект		20
1.1. логическа последователност и структура на изложението, балансиране на отделните части	4	
1.2. задълбоченост и пълнота при формулиране на обекта, предмета, целта и задачите в разработването на темата	7	
1.3. използване на подходящи изследователски методи	4	
1.4. стил и оформяне на дипломната работа (терминология, стил на писане, текстообработка и оформяне на фигури и таблици)	5	
2. Съответствие между поставените цели на дипломния проект и получените резултати		20
2.1. изводите следват пряко от изложението, формулирани са ясно, решават поставените в началото на изследването цели и задачи и водят до убедителна защита на поставената теза	10	
2.2. оригиналност, значимост и актуалност на темата	6	
2.3. задълбоченост и обосновааност на предложенията и насоките	4	
3. Представяне на дипломния проект		20
3.1. представянето на разработката по темата е ясно и точно	5	
3.2. онагледяване на експозето с: а) презентация; б) графични материали; в) практически резултати; г) компютърна мултимедийна симулация и анимация	10	
3.3. умения за презентиране	5	
4. Отговори на зададените въпроси от рецензента и/или членовете на комисията за защита на дипломен проект		30
4.1. разбира същността на зададените въпроси и отговаря пълно, точно и убедително	10	
4.2. логически построени и точни отговори на зададените въпроси	10	
4.3. съдържателни и обосновани отговори на въпросите	10	
5. Използване на професионалната терминология, добър и ясен стил, обща езикова грамотност		10
5.1. Правилно използване на професионалната терминология	5	
5.2. Ясен изказ и обща езикова грамотност	5	
Общ брой точки	<i>Максимален бр. точки 100</i>	<i>Максимален бр. Точки 100</i>

IV. ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ – ЧАСТ ПО ПРАКТИКА НА ПРОФЕСИЯТА

1. Указание за съдържанието на индивидуалните задания

Индивидуалното задание съдържа пълното наименование на училището/обучаващата институция, празни редове за попълване трите имена на обучавания, квалификационната форма, началната дата и началния час на изпита, крайния

срок на изпита – дата и час, темата на индивидуалното практическо задание и изискванията към крайния резултат от изпълнението на заданието. По решение на комисията могат да се дадат допълнителни указания, които да подпомогнат обучавания при изпълнение на индивидуалното практическо задание.

Индивидуалните задания се изготвят от комисията за провеждане и оценяване на изпита, част по практика на професията и специалността в училището/обучаващата институция. Всеки обучаван изтегля индивидуалното си задание, в което веднага саморъчно написва трите си имена.

Примерно индивидуално практическо задание № ...:

ДА СЕ ПРЕДСТАВИ И РАЗРАБОТИ ОРГАНИЗАЦИЯТА НА СЧЕТОВОДНИЯ ПРОЦЕС В СПЕДИТОРСКО ПРЕДПРИЯТИЕ

1. Указания (инструкции/изисквания) за изпълнение на индивидуалното задание:

- опишете специфичните изисквания при провеждане ежедневен инструктаж по здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда;
- съставете счетоводен баланс към 01.06.20... г.;
- осчетоводете извършените стопански операции в мемориален ордер;
- съставете хронологичен дневник на стопанските операции;
- открийте, заведете и приключете счетоводните сметки;
- съставете оборотна ведомост към 30.06.20... г. за положението по синтетични сметки;
- съставете счетоводен баланс към 30.06.20... г.

2. Критерии за оценяване

Критерии и показатели за оценяване	Максимален брой точки	Тежест
1. Спазване на правилата за здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда		да/не
1.1. Изпълнява дейностите при спазване на необходимите мерки за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд 1.2. Създава организация за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на работното място 1.3. Предотвратява опасните ситуации, които могат да възникнат по време на работа Забележка: Критерий 1 няма количествено изражение, а качествено. Ако обучаваният по време на изпита създава опасна ситуация, застрашаваща собствения му живот или живота на други лица, изпитът се прекратява и на обучавания се поставя оценка слаб (2) .		
2. Ефективна организация на работното място		5

2.1. Планира ефективно работния процес	2	
2.2. Разпределя трудовите дейности в работния процес съобразно поставената задача и времето за нейното изпълнение	2	
2.3. Познава и прилага установените стандарти за осъществяване на дейността	1	
3. Спазване изискванията на правилниците, наредбите и предписанията		5
3.1. Познава и прилага нормативните изисквания в съответната професионална област	3	
3.2. Спазва изискванията на правилниците, наредбите и предписанията, свързани с индивидуалното задание	2	
4. Правилен подбор на детайли, материали и инструменти съобразно конкретното задание		20
4.1. Целесъобразно използва материали, детайли и инструменти според изпитното задание	10	
4.2. Правилно подбира количеството и качеството на материали, детайли и инструменти	10	
5. Спазване на технологичната последователност на операциите според индивидуалното задание		20
5.1. Самостоятелно определя технологичната последователност на операциите	10	
5.2. Организира дейността си при спазване на технологичната последователност на операциите в процеса на работа	10	
6. Качество на изпълнението на индивидуалното задание		50
6.1. Всяка завършена дейност съответства на изискванията на съответната технология	20	
6.2. Крайният резултат съответства на зададените параметри и отговаря на изискванията в стандартите	20	
6.3. Изпълнява задачата в поставения срок	10	
Общ брой точки:	100	100

V. СИСТЕМА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Оценяването на резултатите от държавния изпит за придобиване на втора степен на професионална квалификация по специалността код 8401101 „Спедиция, транспортна и складова логистика“, професия код 840101 „Спедитор-логистик“ е в точки, както следва:

- част по теория на професията - максимално 100 точки;
- част по практика на професията - максимално 100 точки.

Всяка част от държавния изпит е успешно положена при постигане на петдесет насто от максималния брой точки.

Формирането на окончателната оценка от изпита е в съотношение - 40 процента частта по теория на професията и 60 процента частта по практика на професията от общия брой точки.

Окончателната оценка в брой точки се формира след успешното полагане на всяка част от изпита и се изчислява, както следва:

Окончателната оценка в брой точки е равна на $0,4 \times$ получения брой точки от частта по теория на професията + $0,6 \times$ получения брой точки от частта по практика на професията.

Окончателната оценка от брой точки се превръща в цифрова оценка с точност до 0,01 по формулата:

Цифрова оценка = окончателната оценка в брой точки x 0,06.

Окончателната оценката от държавния изпит за придобиване на квалификация по професията е с количествен и качествен показател, с точност до 0,01 и се определя, както следва:

- а) за количествен показател от 2,00 до 2,99 се определя качествен показател слаб;
- б) за количествен показател от 3,00 до 3,49 се определя качествен показател среден;
- в) за количествен показател от 3,50 до 4,49 се определя качествен показател добър;
- г) за количествен показател от 4,50 до 5,49 се определя качествен показател много добър;
- д) за количествен показател от 5,50 до 6,00 се определя качествен показател отличен.

VI. ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Николова, Х. Транспорт и спедиция. УНСС, 2018.
2. Желязкова, Д. Транспортна логистика. София, 2009.
3. Симеонов, Д. В. Пенчева. Взаимодействие на видовете транспорт. Русенски университет „Ангел Кънчев“, 2001.
4. Грънчарова, В. Товарознание – I и II част. Стено, 2014.
5. Тодоров, К. Предприемачество и мениджмънт. Мартилен, 2004.
6. Войкова, А. и кол. Икономика. Клет България, 2019.
7. Барбов, Т. Икономика и организация на транспорта. Галактика, 2000.
8. Петров, Л. Обща теория на счетоводната отчетност. Мартилен, 2016.
9. Стоянова, З. Здравословни и безопасни условия на труд. Учебно помагало за задължителна професионална подготовка. БГ Учебник, 2021.

VII. АВТОРСКИ ЕКИП

1. Валерия Кръстева-Раднева – Професионална гимназия по транспорт – гр. Русе
2. инж. Антония Гаврилова – Частен професионален колеж по въздушен транспорт „Асен Йорданов“ – гр. София
3. инж. Керка Андонова – външен експерт

VIII. ПРИЛОЖЕНИЯ

1. Изпитен билет – част по теория на професията

.....
(пълно наименование на училището/обучаващата институция)

**ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ТРЕТА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА
КВАЛИФИКАЦИЯ – ЧАСТ ПО ТЕОРИЯ НА ПРОФЕСИЯТА**

по професия код 840110 „Спедитор-логистик“
специалност код 8401101 „Спедиция, транспортна и складова логистика“

Изпитен билет №.....

Изпитна тема:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(изписва се точното наименование на темата с кратко описание на учебното съдържание)

Описание на дидактическите материали(ако е приложимо)

.....

.....

Председател на изпитната комисия:.....
(име, фамилия) (подпис)

Директор/ръководител на обучаващата институция:.....
(име, фамилия) (подпис)
(печат на училището/обучаващата институция)

2. Индивидуално задание по практика

.....
(пълно наименование на училището/обучаващата институция)

**ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ТРЕТА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА
КВАЛИФИКАЦИЯ - ЧАСТ ПО ПРАКТИКА НА ПРОФЕСИЯТА**

по професия код 840110 „Спедитор-логистик“

специалност код 8401101 „Спедиция, транспортна и складова логистика“

Индивидуално задание №.....

На ученика/обучавания .....

(трите имена на ученика/обучавания)

от .....клас/курс, начална дата на изпита: ..... начален час: .....

крайна дата на изпита: ..... час на приключване на изпита:.....

1. Да се .....

(вписва се темата на практическото задание)

2. Указания (инструкции/изисквания) за изпълнение на практическото задание:

.....
.....
.....
.....

УЧЕНИК/ОБУЧАВАН: .....

(име, фамилия)

(подпис)

Председател на изпитната комисия:.....

(име, фамилия)

(подпис)

Директор/ръководител на обучаващата институция:.....

(име, фамилия) (подпис)

(печат на училището/обучаващата институция)

4. Указание за разработване на писмен тест

При провеждане на държавния изпит – част теория на професията, с писмен тест въз основа на критериите за оценка към всяка изпитна тема се съставят тестовите задачи.

Всяка тестова задача задължително съдържа поне един глагол (при възможност започва с глагол), изразяващ действието, което трябва да извърши обучаваният, и показващ равнището по таксономията на Блум, еталона на верния отговор и ключ за оценяване - пълния отговор, за който се получават максимален брой точки съобразно равнището на задачата, определени в таблицата за критериите за оценка на всяка изпитна тема.

Към всеки тест се разработва указание за работа, което включва целта на теста - какви знания и умения се оценяват с него; описание на теста - брой задачи, типология (задачи със свободен отговор; задачи за допълване/съотнасяне; задачи с избран отговор) и начин на работа с тях; продължителност на времето за работа с теста; начин на оценяване на резултатите от теста.

А) Примерно указание за работа

.....
(пълно наименование на училището/обучаващата институция)

Уважаеми ученици/курсисти,

Вие получавате тест, който съдържа .... задачи с различна трудност с максимален брой точки – 100. За всеки Ваш отговор ще получите определен брой точки, показан в долния десен ъгъл след всяка задача.

Целта на теста е да се установи равнището на усвоените от Вас знания и умения, задължителни за придобиване на трета степен на професионална квалификация по професия „Спедитор - логистик“, специалност „Спедиция, транспортна и складова логистика“.

Отбелязването на верния според Вас отговор при задачите с избран отговор е чрез знак **X**, а за другите типове задачи начинът на отговор е описан в задачата.

Запомнете! Като действителен отговор на съответната задача се приема само този, отбелязан със знака **X**.

Някои задачи изискват не само познаване на учебното съдържание, но и логическо мислене, затова четете внимателно условията на задачите преди, да посочите някой отговор за верен.

Не отделяйте много време на въпрос, който Ви се струва труден, върнете се на него по-късно, ако Ви остане време.

Тестът е с продължителност ..... астрономически часа.

ПОЖЕЛАВАМЕ ВИ УСПЕШНА РАБОТА!

Б) Методически указания за комисията за подготовка и оценяване на изпита – част теория на професията, за разработването и оценяването на писмения тест:

Броят и равнището на тестовите задачи по всеки критерий се определят съобразно равнището, на което трябва да бъде усвоено съответното учебно съдържание, като общият брой задачи по всеки критерий трябва да носи максималния брой точки.

а) Таксономия на Блум— равнища и примерни глаголи

Равнище	Характеристика	Глаголи
I. Знание 0 - 2 точки	Възпроизвеждане и разпознаване на информация за понятия, факти, дефиниции	Дефинира, описва, посочва, изброява, очертава, възпроизвежда, формулира, схематизира
II. Разбиране 0 - 4 точки	Извличане на съществен смисъл от изучаваната материя. Интерпретация и трансформиране на информацията с цел нейното структуриране	Преобразува, различава, обяснява, обобщава, преразказва, решава, дава пример за..., сравнява
III. Приложение 0 - 6 точки	Пренос на нови знания и умения при решаване на проблемна или аварийна ситуация. Способност за използване на усвоената информация и формираните умения	Изчислява, демонстрира, открива, модифицира, разработва, свързва, доказва
IV. Анализ	Разкриване на взаимовръзки, зависимости, тенденции и формулиране на изводи и заключения	Разделя, подразделя, диференцира, различава, представя графично, определя, илюстрира, прави заключения и изводи, обобщава, избира, разделя, подразделя

б) Препоръчителни тестови въпроси и задачи според типа на отговора:

- **1-ва група: въпроси и задачи със свободен отговор;**
  - Въпроси и задачи за свободно съчинение;
  - Въпроси и задачи за тълкуване;
- **2-ра група: въпроси и задачи за допълване (с полуоткрит отговор);**
  - Въпроси и задачи за допълване на дума или фраза, или елемент от чертеж/схема;
  - Въпроси и задачи за заместване;
- **3-та група: въпроси и задачи с избран отговор**
  - Задачи с един или повече верни отговори;
  - Въпроси за избор между вярно и грешно.

В) Примерни тестови задачи

Примерна тестова задача от равнище „Знание“

Дефинирайте понятието „спедиция“.

.....
.....

макс. 2 т.

Еталон на верния отговор:

Производство и продажба на услуги – транспортни, логистични и допълнителни/спомагателни.

Ключ за оценяване:

При посочени повече от един отговор – 0 точки

Всички останали отговори – 0 точки

Примерна тестова задача от равнище „Разбиране“

Определете грешното твърдение:

- а) големите компании по-често оперират със собствени или наети превозни средства;
- б) специализираните спедиторски компании, специализират в превозите по определен вид производство;
- в) дейността на складовия оператор изисква той да разполага със значителни производствени активи;
- г) доставчиците на комплексни услуги, извършват цялостно обслужване на веригата на стокони доставки на своите клиенти, като съчетава счетоводни услуги;
- д) международния спедитор се определя от неговата пряка кореспондентска мрежа.

макс. 4 т.

Еталон на верния отговор: а)

Ключ за оценяване:

Отговор а) - 4 точки;

При посочени повече от един отговор - 0 точки;

Всички останали отговори - 0 точки.

Примерна тестова задача от равнище „Приложение“:

Попълнете пропуснатите дейности по приключване на поръчката.

- 1 тарифиране на превоза
- 2 .....
- 3 .....
- 4 заплащане по спедиционния договор
- 5 уреждане на рекламации

макс. 6 т.

Еталон на верния отговор:

- 1 тарифиране на превоза
- 2 **фактуриране на превоза – 3 точки**
- 3 **инкасиране на плащането – 3 точки**
- 4 заплащане на спедиционния договор
- 5 уреждане на рекламации

Ключ за оценяване:

При нанесени повече от двете дейности в 2 и 3 – 0 точки

Всички останали отговори – 0 точки

5. Индивидуално задание за разработване на дипломен проект

.....
(пълно наименование на училището)

**ЗАДАНИЕ ЗА ДИПЛОМЕН ПРОЕКТ
ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ТРЕТА СТЕПЕН НА
ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ – ЧАСТ ПО ТЕОРИЯ НА ПРОФЕСИЯТА**

**по професия код 840110 „Спедитор – логистик“
специалност код 8401101 „Спедиция, транспортна и складова логистика“**

На ..... ученик/ученичка от ..... клас
(трите имена на ученика)

Тема: .....

Изисквания за разработката на дипломния проект (входни данни, съдържание, оформяне, указания за изпълнение, инструкции):

.....
.....
.....
.....
.....
.....

График за изпълнение:

а) дата на възлагане на дипломния проект .....

б) контролни проверки и консултации .....

.....
.....
.....

в) краен срок за предаване на дипломния проект .....

Ученик: .....

(име, фамилия)

(подпис)

Ръководител-консултант: .....

(име, фамилия)

(подпис)

Директор/: .....

(име, фамилия) (подпис)
(печат на училището)

5. Указания за съдържанието и оформянето на дипломния проект

А. Съдържание на дипломния проект:

Оформяне на дипломния проект в следните структурни единици:

- титулна страница;
- съдържание;
- увод (въведение);
- основна част
- заключение;
- списък на използваната литература;
- приложения.

Титулната страница съдържа наименование на училището, населено място, тема на дипломния проект, трите имена на ученика, професия и специалност, име и фамилия на ръководителя/консултанта.

Уводът (въведение) съдържа кратко описание на основните цели и резултати.

Основна част - Формулира се целта на дипломния проект и задачите, които трябва да бъдат решени, за да се постигне тази цел. Съдържа описание и анализ на известните решения, като се цитират съответните литературни източници. Съдържа приносите на дипломния проект, които трябва да бъдат така формулирани, че да се вижда кои от поставените задачи са успешно решени.

Заключението съдържа изводи и предложения за доразвиване на проекта и възможностите за неговото приложение.

Списъкът с използваната литература включва цитираната и използвана в записката на дипломния проект литература. Започва на отделна страница от основния текст. При имената на авторите първо се изписва фамилията. Всички описания в списъка с използваните източници трябва да са подредени по азбучен ред според фамилията на първия автор на всяка публикация.

Приложенията съдържат документация, която не е намерила място в текста поради ограниченията в обема ѝ или за по-добра прегледност подредба. В текста трябва да има препратка към всички приложения.

Б. Оформяне на дипломния проект

Формат: А4; Брой редове в стр.: 30; Брой на знаците: 60 знака в ред

Общ брой на знаците в 1 стр.: 1800 – 2000 знака

Шрифт: Times New Roman

5. Рецензия на дипломен проект

.....
(пълно наименование на училището)

РЕЦЕНЗИЯ

Тема на дипломния проект	
Ученик	
Клас	
Професия	
Специалност	
Ръководител-консултант	
Рецензент	

Критерии за допускане до защита на дипломен проект	Да	Не
Съответствие на съдържанието и точките от заданието		
Съответствие между тема и съдържание		
Спазване на препоръчителния обем на дипломния проект		
Спазване на изискванията за оформление на дипломния проект		
Готовност за защита на дипломния проект		

Силни страни на дипломния проект	
Допуснати основни слабости	
Въпроси и препоръки към дипломния проект	

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Качествата на дипломния проект дават основание ученикът/ученичката.....
..... да бъде допуснат/а до защита пред членовете на комисията за подготовка, провеждане и оценяване на изпит чрез защита на дипломен проект - част по теория на професията.

.....20... г.

Гр./с.....

Рецензент: .....

(име и фамилия)